

Temat: **Nad Balatonem**

Lokalizacja: **Osiedle Bartdzieje, Bydgoszcz**

ID: P_2017_6840_Nad_Balatonem_Opis

- *Nie sposób nie pamiętać tych lat... Byłam wtedy piękna i młoda, a nasz "Balaton" przyciągał **tłumy bydgoszczan**. Niczym nad morzem, nie było gdzie palca wcisnąć. Opalaliśmy się, kąpaliśmy, rozmawialiśmy, śmialiśmy. Dzieciaki stały w kolejce po lody, które sprzedawali o tam.* ⁽¹⁾- wskazuje dawną plażę Pani Barbara, mieszkanka "mrówkowca nad Balatonem".

Akwen o powierzchni 2,4 ha, zwany Balatonem, powstał w wyniku zalania **zbiornika poeksploatacyjnego po cegielni**, funkcjonującej w pobliżu od XIX wieku. W latach 70. XX wieku zaczęto budować **osiedle Bartdzieje**, a dawny zbiornik pozyskiwania gliny zalano i zagospodarowano dla celów rekreacyjnych. W bezpośrednim sąsiedztwie powstał jeden z najliczniej zamieszkałych wieżowców (**mrówkowiec**) w Bydgoszczy. Jedenaście pięter, około 1500 mieszkańców w budynku z widokiem na oazę zieleni. W sercu 25-tysięcznego bydgoskiego osiedla Bartdzieje, znajduje się przykład realizacji modernistycznej wizji jednostki mieszkalnej, w pełni respektującej hasło Le Corbusier'a "**słońce, przestrzeń, zieleń**". Przestrzeń publiczna mająca na celu integrację mieszkańców skupiała życie towarzyskie, rekreacyjne i kulturalne.

- *To miejsce kiedyś tętniło życiem. Był brodzik, w którym kąpały się dzieci, wzdłuż niego pomost, po którym przechadzali się rodzice, obserwując pluskającą się gromadkę. Obok większa część dla dorosłych. Bezpiecznie było, ratownicy czuwali. Ludzi się znało więc nikt nie miał obaw, że zniknie dziecko. Dzisiaj to trzeba mieć oczy dookoła głowy, wtedy żyło się inaczej, **jakoś tak bardziej wspólnie**. Sąsiad był jak brat, dzieciaki się przyjaźniły, wychowywały razem, uważaliśmy na siebie nawzajem. Spędzaliśmy czas razem, jak rodzina, nad naszym ukochanym Balatonem.* ⁽²⁾ - opowiada Pani Barbara.

Osób pamiętających lata świetności Balatonu jest coraz mniej, na początku lat 90-tych funkcje akwenu zaczęły wygasać. Postawiono znak zakazu wchodzenia do wody zamykając **miejskie kąpielisko**. Dawniej latem była to arena **sportów żeglarskich**, a zimą **lodowisko**. Aktualnie brzegi akwenu mocno zarosły trzcinami znacząco ograniczając widoczność wody. Stan elementów małej architektury pozostawia wiele do życzenia. Dziś nawet przy pięknej pogodzie spacerowiczów jest niewiele, a na ławeczkach przesiadują zintegrowani w czasach świetności Balatonu najstarsi mieszkańcy osiedla.

W dzisiejszym świecie, przy powszechnym braku zaufania do innych ludzi, nawet z najbliższego otoczenia, gdzie najważniejsza jest indywidualność, szczególnie ważne jest przywracanie dawnych funkcji przestrzeniom publicznym, takim jak Balaton. Celem jest utrzymanie miejsc w mieście, które służą **spotkaniu**, wzajemnemu poznaniu oraz **porozumiewaniu się** na głębszym poziomie.

Koncepcja zakłada przywrócenie dawnych funkcji we **współczesnym wydaniu**. Ponowne uruchomienie miejskiego kąpieliska z wydzieleniem torów pływackich i bezpiecznych brodzików dla dzieci pozwoliłoby na **ożywienie** tego miejsca, a nawet organizację cyklicznych zawodów sportowych. Miejska plaża nad wodą pozwoliłaby mieszkańcom Bydgoszczy na **oderwanie się od zgiełku** bez konieczności wyjazdu. Plac dostępny dla usług gastronomicznych i sezonowych wypożyczalni pozwoliłoby na uzupełnianie funkcjonalne przestrzeni.

Nawiązując do wartościowej historii miejsca nadrzędnym celem koncepcji jest stworzenie przestrzeni pomagającej integrować mieszkańców oraz sprzyjającej, tak rzadkim w dzisiejszych czasach, **interakcjom międzyludzkim**.

^{(1),(2)} źródło: Fundacja Farbiarnia, *Projekt Balaton*, Bydgoszcz, 2013